

Dollar profiteert van forse renteverhogingen Fed

Het groene biljet is in 2022 naar het hoogste peil in 20 jaar gestegen, omdat de Amerikaanse centrale bank agressief de inflatie bestrijdt en de VS relatief weinig last hebben van de energiecrisis.

WOUTER VERVENNE

De dollar heeft een goed jaar achter de rug. De Amerikaanse munt verstevigde tegenover zowel de euro, de yen als het pond, de drie andere belangrijkste wereldmunten. Daardoor zakte de euro in juli voor het eerst sinds 2002 onder 1 dollar.

De klim van de dollar is vooral te danken aan twee factoren. In de eerste plaats heeft de Fed sneller dan de centrale banken van andere rijke landen de rente verhoogd om de hoge inflatie te bestrijden. Dat maakte de dollar aantrekkelijker voor beleggers.

Bovendien hebben de VS in tegenstelling tot Europa en Japan relatief weinig last van de energiecrisis. Ze produceren voldoende olie en gas om het binnenlands verbruik te dekken.

De roebel herstelde snel dankzij een forse renteverhoging, kapitaalcontroles en een stijgend overschot op de handelsbalans.

De sterkste munten van 2022 zijn de Braziliaanse real en de Mexicaanse peso. De real en peso profiteerden van de forse verstrakking van het monetair beleid. De Braziliaanse centrale bank verhoogde de beleidsrente met 450 basispunten naar 13,75 procent. De Mexicaanse centrale bank trok de rente met 500 basispunten op naar 10,5 procent. Ook de stijging van sommige grondstoffenprijzen ondersteunde de real.

Maar de opvallendste munt was de roebel. De Russische munt zakte fors onmiddellijk na de invasie van Oekraïne en de afkondiging van westerse sancties. Maar ze kon dat verlies veel sneller dan verwacht ombuigen in winst, omdat de centrale bank de rente verhoogde van 9,5 naar 20 procent en kapitaalcontroles invoerde om kapitaalvlucht te voorkomen.

Ook het stijgende overschot op de Russische handelsbalans onder-

TOPPERS EN FLOPPERS VALUTAMARKT IN 2022

Stijging of daling tegenover euro in %

Braziliaanse real	+12,6
Mexicaanse peso	+12,5
Russische roebel	+9,0
Amerikaanse dollar	+6,7
Zwitserse frank	+5,5
Noorse kroon	-4,9
Brits pond	-5,0
Japanse yen	-7,7
Turkse lira	-24,2
Bitcoin	-61,9

Bron: Bloomberg cijfers van 29 december

steunde de roebel. De Russische uitvoer groeide omdat de prijs van olie en gas steeg en de invoer daalde als gevolg van de sancties. In december ging een deel van de winst verloren, omdat de bezorgdheid over de Russische exportinkomsten toenam. De Europese Unie lanceerde een embargo op Russische olie en de belangrijkste ontwikkelde landen voerden een prijsplafond van 60 dollar per vat in.

De Turkse lira kreeg zware klappen, omdat Ankara zijn onorthodox monetair beleid voortzette. Onder druk van president Recep Tayyip Erdogan verlaagde de Turkse centrale bank de rente, terwijl nagenoeg alle andere centrale banken de rente verhoogden.

Ook de yen heeft een slecht jaar achter de rug. De Japanse centrale bank moest twee keer interveniëren op de valutamarkt om de munt te ondersteunen. Maar in tegenstelling tot andere centrale banken wacht ze om de rente te verhogen, hoewel de inflatie ook in Japan boven de doelstelling van 2 procent is gestegen.

Het pond zakte in september naar een historisch dieptepunt tegenover de dollar, nadat de regering van premier Liz Truss de budgettaire discipline overboord had gegooid door de belastingen fors te verlagen. Later herstelde de munt gedeeltelijk, omdat Truss ontslag nam en de meeste belastingverlagingen werden teruggedraaid.

Voor cryptomunten, zoals de bitcoin, was 2022 dramatisch. De bitcoin verloor ruim 60 procent van zijn waarde, vooral als gevolg van financiële schandalen. De crypto-platformen Celsius en FTX gingen failliet en de 'stable coin' terraUSD implodeerde. Bovendien verminderden de renteverhogingen van de centrale banken de risicoappetijt voor risicovolle activa, zoals cryptomunten.